

LASERDISKEN

Prinsensgade 38, 9000 Aalborg - Telefon 98 13 22 22 - Telefax 98 11 49 59 - e-mail: mail@laserdisken.dk

Aalborg 13.11.98

Københavns Politi
Civilkontoret, Station 1
Halmtorvet 20
1700 København V

Vedr. anmeldelse for overtrædelse af mærkningsreglerne jf. Filmloven;

Jeg vil indledningsvist understrege, at jeg er stor tilhænger af Filmlovens formål. Få private virksomheder gør mere end Laserdisken for at fremme filmkunsten og filmkulturen i Danmark. I et dusin år har Laserdisken arbejdet målbevidst for at udbrede kendskabet til filmværker som kunstværker af kulturel betydning - at fremme forståelsen af filmen som kulturelt medium og herunder sikre respekten for filmværkets egenart.

Besyderligt nok har min indsats mødt modstand hos anmelderen, Foreningen af Danske Videogramdistributører (FDV), der lader hånt om både Filmlovens formål og bogstav i et uhæmmet profitjageri - til stor skade for filmkunsten og i strid med ophavsmændenes rettigheder. Det sidste skal jeg senere vende tilbage til i en politianmeldelse, jeg i øjeblikket drøfter med Sammenslutningen af Danske Filminstruktører.

Her følger mine bemærkninger til FDVs anmeldelser.

Mærkningsreglernes formål:

Jeg har fulgt lovens tilblivelse på nærmeste hold, idet reglerne var en mærkesag for Kristeligt Folkeparti, i hvilket parti min mor sad i hovedbestyrelsen. Derudover havde jeg en stærk personlig interesse i loven, da jeg selv arbejder i en filmbranchen, hvor jeg er vant til, at FDV optræder som kontrollant overfor konkurrenter og benytter alle midler for at forhindre eller begrænse konkurrencen. Det er afgørende for mig og min virksomhed, at alle kan have tillid til, at Laserdisken opfører sig korrekt.

Danmark har i min levetid været modstander af voksencensur. Det blev også i forbindelse med behandlingen af denne lov understreget igen og igen, at forbuddet mod salg og udleje udelukkende var rettet mod børn - til beskyttelse af børn. Dette er understreget i Filmlovens § 20, stk. 1:

"Enhver film, der vises offentligt for eller erhvervsmæssigt sælges, udlejes eller udlånes offentligt i Danmark til børn under 11 og 15 år, skal forinden være godkendt for børn i den pågældende aldersgruppe af Medierådet for Børn og Unge".

Jeg har alle intentioner om at respektere Filmlovens formål jfr. § 1 og censurbestemmelsen jfr. § 20.

Jeg vil understrege, at Laserdisken ikke sælger film til børn og unge under 15 år.

Lovens historie:

Mærkningsreglerne udspringer af Lov nr. 435 af 1. juni 1994 "Lov om mærkning af videogrammer", Lov nr. 435 af 1. juni 1994. I tilknytning hertil udstedte Kulturministeriet bekendtgørelse nr. 26 af 11. januar 1995 "Bekendtgørelse om mærkning af videogrammer".

I 1995 skrev jeg flere gange til Kulturministeriet med henblik på at opfylde loven bedst muligt. Udover lovens og bekendtgørelsens tekst bad jeg om at få tilsendt alt oplysningsmateriale om loven for at få vejledning i, hvordan jeg som importør skulle forholde mig til loven. Noget sådant informationsmateriale fandtes ikke. Informationsmaterialet indeholdt en typografisk vejledning til mærkernes udformning og placering, men der var ingen oplysninger om, hvorfra mærkerne kunne rekvireres.

Jeg bemærkede særligt,

at forbud mod salg og udleje af videogrammer alene var rettet mod børn og unge under 16 år (i nuværende lov ændret til 15 år)

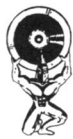
at der ikke var pligt til at indlevere filmværker til bedømmelse - blot skulle filmværker uden bedømmelse være mærket med den højeste aldersgrænse.

EF-traktaten (artikel 30 & 36):

Jeg er importør i konkurrence med danske distributører, der har forenet sig for samlet at bekæmpe konkurrencen fra importørerne. Min beskyttelse mod urimelig forskelsbehandling fra myndigheder eller konkurrenters side ligger derfor i EF-traktaten, der har til formål at sikre konkurrencen og en uhindret samhandel mellem medlemsstaterne til fordel for forbrugerne. I denne forbindelse er artikel 30 & 36 relevante:

- 30: *"Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er med forbehold af nedennævnte bestemmelser forbudt mellem Medlemsstaterne."*
- 36: *"Bestemmelserne i artiklerne 30-34 er ikke til hinder for sådanne forbud eller restriktioner vedrørende indførsel, udførsel eller transit, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers og dyrs liv og sundhed, beskyttelse af planter, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, eller beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret. Disse forbud eller restriktioner må dog hverken udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem Medlemsstaterne."*

Artikel 30 er umiddelbart anvendelig for borgeren og kan påberåbes ved domstolene. I tilfælde af konflikt med national lovgivning har artikel 30 forrang frem for national lov. Der har i Unionshistorien været et utal af forsøg på at beskytte national produktion og sætte hindringer i vejen for samhandlen under dække af diverse påskud. De nævnte bestemmelser om frie varebevægelser er ofte påberåbt af borgerne, så der eksisterer en omfattende domstolspraksis. Den kan sammenfattes således, at såfremt en medlemsstat med en regel vil undtages fra bestemmelserne i artikel 30, skal den have et tungtvejende formål, og der er pligt til at vælge den *mindst* handelshindrende foranstaltning, der når dette formål. Der skal være proportionalitet mellem formål og middel.

Laserdiskens situation og løsning:

Jeg anerkender, at filmcensur for børn og unge har tungtvejende hensyn, som må antages at være omfattet af artikel 36. Dette hensyn har jeg respekteret.

Jeg har drøftet med mine medarbejdere, om der er børn og unge blandt vore kunder, og jeg har drøftet sandsynligheden for, at der vil komme børn og unge i Laserdisken. FDV har i høj grad været med til at påvirke dette.

FDV har siden 1992 i en endnu uafsluttet retssag forhindret Laserdisken i at udleje videogrammer, og FDVs medlemmer har kollektivt nægtet at levere film til Laserdisken. Laserdiskens aktivitet er altså begrænset til salg og tilmed til salg af importerede videogrammer uden danske tekster. Endvidere har Laserdisken specialiseret sig i de optiske medier, der må betegnes som dyre og eksotiske. Altsammen forhold, der i praksis udelukker, at børn og unge under 16 har interesse i at handle med Laserdisken. Laserdiskens målgruppe er udelukkende personer, der har fyldt 16 år.

På den konkrete baggrund finder jeg ikke noget formål med at mærke videogrammerne. Bekendtgørelsens § 17 vil være overholdt, hvis alle videogrammer (incl. eventuelle børne- eller familiefilm) får mærket "15 - TILLADT FOR BØRN OVER 15 ÅR", men det er irrelevant i forhold til lovens formål, unødvendigt og misvisende.

Jeg informerede i stedet mine medarbejdere om loven og instruerede dem i, at de ikke måtte sælge spillefilm til børn.

Branchens måde at behandle loven:

Fra lovgivers side er der gjort meget lidt for at informere og vejlede branchen - i hvert fald har jeg som importør haft svært ved at forholde mig til lovens bogstav. Det er naturligvis let for en dansk udgiver i forbindelse med trykning af omslaget at placere et mærke ifølge bekendtgørelsens typografiske vejledning. Hvis målgruppen er en familie, vil mærkningen tillige have en oplysende og reklamerende værdi.

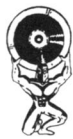
Da jeg sidst var i kontakt med kulturministeriet om denne sag, eksisterede der ingen mærkater, der kunne påsættes en allerede udgivet videokassette.

Jeg har ved selvsyn konstateret, at der idag - mere end fire år efter mærkningslovens vedtagelse - er masser af kassetter fra de danske distributører, som udbydes til udlejning uden mærkning. Efter at have talt med politiet om sagen, tog jeg en stikprøve i den lokale videoforretning. Torsdag den 12/11-98 kl. 11.15 besøgte jeg:

Blockbuster
Vesterbro 42
9000 Aalborg

Jeg fandt midt i butikken en reol, hvorpå der på øverste række stod følgende 10 film:

- 1) Halløj i klostret (distributør: Buena Vista Home Video).
INTET MÆRKE
- 2) Halløj i klostret 2 (distributør: Buena Vista Home Video).
INTET MÆRKE
- 3) Hjælp - jeg er en kvinde (distributør: Nordisk Film).
INTET MÆRKE

- 4) Hudson Hawk (distributør: Egmont Film).
INTET MÆRKE
- 5) If Lucy Fell (distributør: Nordisk Film).
MÆRKE: 16 år
- 6) Hot Shots 2 (distributør: Nordisk Film).
INTET MÆRKE
- 7) Kærlighed på kredit (distributør: Metronome Video).
INTET MÆRKE
- 8) Help (distributør: Egmont Film).
MÆRKE: A på bagsiden - intet mærke på forsiden
- 9) Herretur (distributør: Egmont Film).
INTET MÆRKE
- 10) Høj skoleføring (distributør: Nordisk Film)
KORREKT MÆRKET - JUBIII

Blockbuster er godkendt af FDV, og samtlige film er leveret af FDVs medlemmer.

1 ud af 10 film var mærket i overensstemmelse med Filmloven.

2 ud af 10 film var mærket i overensstemmelse med tidligere lovgivning.

7 ud af 10 film var slet ikke mærket.

Jeg har endvidere drøftet sagen med Lars Christensen, indehaver af Læsehesten, Reberbansgade 7, 9000 Aalborg. Han fortalte til mig, at han netop har fået leveret ca. 24.000 film fra Scanbox, der også er medlem af FDV. Disse film er indført fra andre medlemsstater, men ifølge Lars Christensens vurdering er 80-90 % af de 24.000 film leveret uden mærkning. Jeg formoder, at dette fremgår af politirapporten hos Aalborg Politi, der optog rapport med Lars Christensens forklaring.

Konklusion:

Der skal ikke være tvivl om, at jeg ønsker at efterleve det danske Folketingsflertals ønske om at beskytte børn og unge i det omfang, det ikke strider mod EF-traktaten.

Hvorvidt Filmloven har gyldighed i forhold til EF-traktaten afhænger af, hvordan man opfatter sammenhængen i loven.

Jeg opfatter mærkningspligten som en pligt til mærkning i forbindelse med salg til børn og unge under 15 år, således som det fremgår af § 20. Hvis loven fortolkes på den måde, ser jeg ingen konflikt med EF-traktaten.

Men hvis mærkningspligten også omfatter film, der udelukkende er udbudt til personer over 15 år, opstår en række spørgsmål, som må afklares for at finde ud af, hvordan loven kan håndhæves i praksis, således at den samtidig respekterer bestemmelserne i EF-traktaten. Hvis det ikke er muligt, har loven ingen retsvirkning.

De spørgsmål kan afklares af kulturministeriet og i sidste instans af domstolene, men det afhænger naturligvis af anklagemyndigheden, om det bliver nødvendigt.

Der skal ikke være tvivl om, at jeg vil respektere gældende ret, og jeg ønsker lige så meget som anklagemyndigheden, at forholdene i videbranchen er lovlige og uden forskelsbehandling. Jeg har derfor dags dato skrevet til kulturministeriet for at få præciseret fortolkninger og formål med forskellige bestemmelser, så jeg som importør får klarere vejledning i, hvordan jeg skal forholde mig for at kunne opfylde loven.

Jeg vedlægger kopi af mit brev til kulturministeriet. Jeg vil naturligvis sende en kopi af besvarelsen til Dem.

Hvis vi administrativt finder frem til en løsning, som ikke griber unødvendigt forstyrrende ind i samhandlen og konkurrencen, kan De regne med min fulde støtte til, at løsningen gennemføres i Laserdisken. Jeg forventer derefter naturligvis, at også FDVs forhandlere og andre forretninger lever op til kravene - uden forskelsbehandling.

Anmeldelsens egentlige motiv:

FDV har politianmeldt en række *konkurrenter* over hele landet, men ingen af deres *egne* forhandlere, der udbyder videogrammer uden mærker. Det er endvidere et faktum, at FDVs egne medlemmer leverer importerede film til deres egne forhandlere uden at sørge for mærkning eller at informere om mærkningsreglerne.

Anmeldelsen skyldes således ikke et ønske om at beskytte vore børn og unge. Loven er blot taget som et redskab til at genere konkurrenter, som importerer videogrammer i konkurrence med foreningens egne medlemmer.

Såfremt loven håndhæves forskelligt afhængigt af, hvem der indfører eller udbyder videogrammerne, så det fører til forskelsbehandling, kan undtagelsesbestemmelserne i artikel 36 ikke anvendes, og jeg kan ikke på baggrund af FDVs anmeldelse anerkende at have handlet i strid med *gældende* lov.

Vedlagt: Kopi af min skrivelse til Kulturministeriet pr. dags dato.

Jeg skal slutteligt gøre opmærksom på, at jeg betragter anmeldelsen som et falskt klage-mål i strid med Straffelovens § 165. Jeg anmoder politiet at drage anmelderen til ansvar.

Med Venlig Hilsen

Hans Kristian Pedersen